

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-3214/12
Sarajevo, 10.6.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 10-06-2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	02-1	30/13	

S

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o volontiranju

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 47. sjednici održanoj 25.4.2013. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o volontiranju Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljam Prijedlog zakona o volontiranju Bosne i Hercegovine, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljam i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ**

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН О ВОЛОНТИРАЊУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сарајево, март 2013. године

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на _____ сједници Представничког дома, одржаној _____, и на _____ сједници Дома народа, одржаној _____, усвојила је

ЗАКОН О ВОЛОНТИРАЊУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет закона)

Овим законом дефинишу се основни појмови у вези с волонтирањем, услови волонтирања, основна начела волонтирања, права и дужности волонтера, организатора волонтирања, услови закључивања уговора о волонтирању, издавање потврде о волонтирању, државна награда за волонтирање, те надзор над примјеном овог закона.

Члан 2. (Примјена закона и организатор волонтирања)

- (1) Волонтирање организује организатор волонтирања.
- (2) Организатори волонтирања у смислу овог закона су:
 - а) органи управе Босне и Херцеговине;
 - б) институције којима су јавна овлашћења повјерена од стране Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине;
 - с) сваки правни субјекат регистрован у складу са Законом о удружењима и фондацијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 32/01, 42/03, 63/08 и 76/11).
- (3) У случају када не постоји Закон о волонтирању донесен на нивоу Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине са чије територије се ангажују волонтери, организатори волонтирања у смислу овог закона могу бити и:
 - а) јавне и приватне високошколске установе;
 - б) вјерске установе.

Члан 3. (Значај волонтирања)

- (1) Волонтирање је активност од интереса за Босну и Херцеговину којом се доприноси побољшању квалитета живота, активном укључивању грађана у друштвене процесе и развоју хуманијег и равноправнијег демократског друштва.
- (2) Улогу и значај волонтирања потребно је пренијети дјечи и младима кроз школовање у васпитно-образовним установама у Босни и Херцеговини.

Члан 4. (Значење појмова)

- (1) Волонтирање, у смислу одредаба овог закона, добровољно је улагање личног времена, труда, знања и вјештина којима се обављају услуге или активности за

добробит другог субјекта или за општу добробит без накнаде, уколико овим законом није другачије одређено.

(2) Дугорочно волонтирање је обављање волонтирања дужег од 240 сати у најмање 3 мјесеца без прекида, у складу са законом.

(3) Међународно волонтирање је волонтирање које је саставни дио програма међународне развојне сарадње, а обављају га волонтери који своје пребивалиште имају ван Босне и Херцеговине, као и страни волонтери у Босни и Херцеговини.

Члан 5. (Изузеци од волонтирања)

Волонтирањем се, у смислу овог закона, не сматра:

- a) добровољно обављање услуга или активности које су у супротности са Уставом Босне и Херцеговине, другим прописима Босне и Херцеговине и преузетим међународноправним обавезама;
- b) стручно оспособљавање без заснивања радног односа (волонтерски рад), уређено Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 26/04, 7/05, 48/05 и 60/10), (у даљем тексту: Закон о раду) или другим прописима;
- c) обављање услуга или активности за које постоји услов исплате или потраживања новчане награде, односно друге имовинске користи, а које се обављају без заснивања радног односа уређеног Законом о раду;
- d) обављање послова који, с обзиром на природу и врсту рада те овлашћења послодавца, имају обиљежја послова за које се заснива радни однос у складу са Законом о раду;
- e) обављање услуга или активности које је један субјекат обавезан пружити другом субјекту на основу закона, других прописа или уговора, осим уговора о волонтирању;
- f) извршавање посебних обавеза у складу са судским одлукама и пресудама;
- g) обављање услуга или активности које су уобичајене у породичним, пријатељским или комшијским односима и
- h) обављање услуга или активности које се односе на бесплатно и неповратно давање имовине, новца и бесплатно давање на употребу покретне и непокретне имовине.

Члан 6. (Волонтер и малољетни волонтер)

(1) Волонтер је, у складу с одредбама овог закона, пословно способно лице или ограничено пословно способно лице које волонтира у Босни и Херцеговини у складу са овим законом, односно које волонтира у иностранству у складу с важећим националним и међународним прописима, уколико другачије није уређено овим законом.

(2) Малољетни волонтер је лице у доби од 15 до 18 година на које се примјењује посебно начело заштите малољетних волонтера, у складу с чланом 11. овог закона.

Члан 7.
(Корисник волонтирања)

Корисник волонтирања је физички или правни субјекат који прима услуге волонтера у складу с чланом 3. овог закона.

ДИО ДРУГИ - ОСНОВНА НАЧЕЛА ВОЛОНТИРАЊА

Члан 8.
(Начело забране дискриминације волонтера и корисника волонтирања)

(1) Организатор волонтирања дужан је поступати према волонтеру у складу с начелом једнаких могућности за сва лица без обзира на: узраст, расу, боју коже, језик, вјеру, пол, полну оријентацију, род и родно изражавање, политичко или друго увјерење, национално или социјално поријекло, имовинско стање, образовање, друштвени положај, брачно стање, породичне обавезе, чланство или нечланство у политичкој странци, удружењу или синдикату, физичке или душевне потешкоће или обољења и друге личне карактеристике.

(2) Организатор волонтирања и волонтер дужни су поступати према корисницима волонтирања према начелу једнаких могућности за сва лица без обзира на: узраст, расу, боју коже, језик, вјеру, пол, полну оријентацију, род и родно изражавање, политичко или друго увјерење, национално или социјално поријекло, имовинско стање, образовање, друштвени положај, брачно стање, породичне обавезе, чланство или нечланство у политичкој странци, удружењу или синдикату, физичке или душевне потешкоће или обољења и друге личне карактеристике.

Члан 9.
(Начело заштите корисника волонтирања)

(1) Организатори волонтирања дужни су посветити нарочиту пажњу одабиру и едукацији волонтера који волонтира са сљедећим групама корисника волонтирања: дјецом, лицима с инвалидитетом, лицима с тешкоћама у развоју, старим и немоћним лицима, болесним лицима или лицима која су потпуно или дјелимично лишена пословне способности, уз посједовање личних знања, искустава и способности за рад с тим групама корисника волонтирања.

(2) Волонтирање којим се пружају услуге дјечи, лицима с инвалидитетом, лицима са потешкоћама у развоју, старим и немоћним, болесним лицима или лицима која су потпуно или дјелимично лишена пословне способности забрањено је:

- а) лицу којем траје мјера безбједности обавезног психијатријског лијечења или обавезног лијечења од зависности или забране обављања звања, дјелатности или дужности која је у вези с дјелатношћу волонтирања и
- б) правоснажно осуђеном лицу за кривично дјело против живота и тијела, против слобода и права грађана, против полног интегритета, против брака и породице, против здравља људи, те лицима којима је изречена прекршајно-правна санкција због насиља у породици.

Члан 10.
(Начело забране искоришћавања волонтера)

- (1) Забрањено је волонтирање којим се замјењује рад који обављају радници запослени у складу са Законом о раду, те волонтирање које замјењује послове које обављају извршиоци послова на основу уговора о дјелу.
- (2) Забрањено је волонтирање у трајању дужем од 40 сати седмично.
- (3) Забрањено је волонтера искоришћавати и злоупотребљавати у сврху стицања или повећања профита.

Члан 11.
(Начело заштите малољетних волонтера)

- (1) Малољетно лице с навршених 15 година и старије малољетно лице може склопити уговор о волонтирању и волонтирати само уз писану сагласност законског заступника (у даљем тексту: малољетни волонтер).
- (2) Малољетни волонтер може волонтирати искључиво на активностима у складу са својим узрастом, физичким, психичким и моралним степеном развоја и вјештинама које не представљају ризик за његово здравље, развој и успјех у извршавању школских обавеза.
- (3) Волонтирање малољетног волонтера обавља се уз обавезни надзор организатора волонтирања.
- (4) Законски заступник може обављати надзор волонтирања малољетника.
- (5) Лицима млађим од 18 година забрањено је волонтирање од 20:00 сати до 07:00 сати наредног дана.
- (6) Организатор волонтирања посебну пажњу мора посветити заштити добробити и здравља малољетних волонтера.
- (7) Малољетни волонтери не смију бити изложени:
 - а) волонтирању ван граница Босне и Херцеговине без сагласности законског заступника те без пратње законског заступника или организатора волонтирања;
 - б) дугорочном волонтирању;
 - с) волонтерском раду на нарочито тешким физичким пословима, на радовима који се обављају под водом или под земљом, те на другим пословима који би могли представљати повећан ризик за њихов живот, здравље, психо-физички развој, полни интегритет и извршење школских обавеза.
- (8) Малољетни волонтер има сва права волонтера одређена овим законом.

Члан 12.
(Образовање о волонтеризму)

(1) Улога и значај волонтеризма преноси се дједи и младима формалним и неформалним образовањем.

(2) Малољетно лице млађе од 15 година може бити укључено у обављање васпитно-образовних волонтерских активности као активности усмјерених ка општем добру и васпитању за волонтирање, и то само у сврху васпитања и образовања на начин који доприноси њеном развоју и социјализацији, уз услов да је организатор волонтирања васпитно-образовна установа, установа социјалне заштите или други правни субјекат који организује волонтирање у васпитне и образовне сврхе уз сагласност надлежних тијела васпитно-образовних установа или установа социјалне заштите.

(3) У случају из става (2) овог члана организатор волонтирања обавезно прибавља писану сагласност законског заступника малољетног волонтера.

(4) Лице из става (2) овог члана може престати да обавља волонтерске активности у било којем тренутку без сагласности законског заступника.

Члан 13.
(Начело заштите лица дјелимично и потпуно лишених пословне способности)

(1) Лице дјелимично лишено пословне способности може волонтирати у дијелу преостале пословне способности на активностима прилагођеним њеним могућностима.

(2) Забрањено је волонтирање лицу које је потпуно лишено пословне способности.

Члан 14.
(Начело бесплатности волонтирања)

(1) Волонтер не може волонтирање условљавати испуњењем неке услуге (давања, чињења, пропуштања или трпљења) или стицањем имовине, новчане накнаде или користи.

(2) Новчаном накнадом или имовинском користи за волонтере не сматрају се сљедеће новчане накнаде трошкова волонтирања:

- a) рачуном потврђене новчане накнаде исплаћене за плаћање пословне одјеће, опреме и предмета за заштиту потребних за волонтирање;
- b) рачуном потврђене новчане накнаде исплаћене у сврху трошкова путовања, смјештаја и исхране који настану у вези с волонтирањем;
- c) рачуном потврђене новчане накнаде исплаћене у сврху трошкова исхране, збрињавања и обуке животиње у власништву волонтера која учествује у активностима волонтирања;
- d) новчане накнаде исплаћене у сврху плаћања медицинских услуга и вакцина примљених у сврху обављања волонтирања;
- e) новчане накнаде исплаћене за трошкове едукације изван школског система потребне за волонтирање;
- f) рачуном потврђене новчане накнаде исплаћене у сврху трошкова који настану у вези с извршавањем волонтерских услуга и активности;

- g) новчане накнаде исплаћене за премије осигурања волонтера за случај смрти, физичке повреде или професионалне болести током волонтирања, односно новчане накнаде у сврху осигурања од одговорности за штету насталу код организатора волонтирања или трећег субјекта;
- h) депарцац за путовања исплаћен волонтерима, уз услов да износ депарца не прелази износ од 50% дневнице прописане за државне службенике;
- i) новчана накнада исплаћена за прибављање докумената или плаћање административних такси нужних за омогућавање волонтирања;
- j) рачуном потврђене новчане накнаде исплаћене за друге трошкове који настану у вези с обављањем волонтерских услуга и активности.

Члан 15.

(Начело добровољности и солидарности волонтирања)

- (1) Волонтирање се обавља слободном вољом волонтера из разлога солидарности, а у складу с чланом 2. овог закона.
- (2) Обављене активности или услуге које нису учињене слободном вољом волонтера или на начин предвиђен овим законом не сматрају се волонтирањем.

Члан 16.

(Начело транснационалности волонтирања)

- (1) Држављани Босне и Херцеговине који волонтирају у иностранству имају сва права и обавезе предвиђене овим законом и преузетим међународноправним обавезама.
- (2) Организатор волонтирања је обавезан уговорити права из овог закона за држављане Босне и Херцеговине који ће волонтирати у иностранству.
- (3) Лица која нису држављани Босне и Херцеговине имају право волонтирати на територији Босне и Херцеговине.
- (4) Лица из става (3) овог члана имају статус међународног волонтера.
- (5) Међународни волонтери изједначени су у својим правима и обавезама с волонтерима држављанима Босне и Херцеговине и на њих се примјењују одредбе овог закона и међународни прописи из ове области.
- (6) Привремени боравак међународних волонтера по основу волонтерског рада уређен је Законом о кретању и боравку странаца и азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 36/08 и 87/12).
- (7) Уговор о волонтирању који закључи волонтер странац у писаној форми, у складу с овим законом, сматра се доказом о оправданости постојања основе за одобрење привременог боравка.

ДИО ТРЕЋИ - ДРЖАВНА НАГРАДА ЗА ВОЛОНТИРАЊЕ

Члан 17.

(Државна награда и Правилник о додјели награде)

- (1) Државна награда за волонтирање (у даљем тексту: Државна награда) највише је признање што га Министарство правде Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство) додјељује за волонтирање, допринос промовисању волонтирања и друге волонтерске активности.
- (2) Награда се додјељује волонтеру и организатору волонтирања у смислу признања за допринос развоју волонтеризма.
- (3) Правилником о додјели награде за волонтирање се детаљније прописују критеријуми, поступак за додјелу награде, изглед плакете, те друга питања важна за додјелу награде.
- (4) Правилник о додјели награде за волонтирање доноси министар правде Босне и Херцеговине (у даљем тексту: министар) уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине.

ДИО ЧЕТВРТИ - УГОВОР О ВОЛОНТИРАЊУ

Члан 18.

(Уговор о волонтирању)

- (1) Уговором о волонтирању волонтер и организатор волонтирања уговарају међусобна права и обавезе и специфичности потребне за појединачну волонтерску активност или пружање поједине волонтерске услуге.
- (2) Уговор о волонтирању може имати потпис и других уговорних страна које имају посебне интересе за специфични облик волонтирања.

Члан 19.

(Форма уговора о волонтирању)

Уговор о волонтирању закључује се у писаној форми.

Члан 20.

(Садржај уговора о волонтирању)

- (1) Уговор о волонтирању садржи податке о:
 - a) уговорним странама, те мјесту њиховог пребивалишта, односно сједишта;
 - b) мјесту волонтирања и трајању волонтирања;
 - c) волонтерским активностима или услугама које ће обављати;
 - d) специфичним правима и обавезама волонтера;
 - e) едукацији за волонтирање;
 - f) личној безбједности током волонтирања при доласку на мјесто волонтирања и повратку с мјеста волонтирања, те у вријеме едукације у складу с одредбама овог закона;
 - g) трошковима у вези с волонтирањем и начину њихове надокнаде;
 - h) начину осигурања уговорених права волонтера и

i) облику престанка уговора о волонтирању.

(2) Важан елемент уговора о волонтирању је изјава с прописно овјереним потписом волонтера да не постоје околности које га онемогућавају или битно ометају у обављању активности из уговора о волонтирању или које угрожавају живот и здравље лица с којима током волонтирања долази у контакт.

(3) Важан елемент уговора о волонтирању, којим се уговара пружање услуга дјечи, лицима с инвалидитетом, лицима с потешкоћама у развоју, старим и немоћним лицима, болесним лицима или лицима која су потпуно или дјелимично лишена пословне способности, је увјерење из казнене евиденције за волонтера и други докази да не постоје околности из члана 9. став (2) овог закона.

(4) Уговор о волонтирању може садржавати и податке битне за поједини специфични облик волонтирања у одређеном временском периоду или на одређеном мјесту.

Члан 21.

(Престанак уговора о волонтирању)

Уговор о волонтирању престаје:

- a) даном правоснажности одлуке о лишавању пословне способности за волонтера у случају кад је у потпуности лишен пословне способности;
- b) даном правоснажности одлуке о дјелимичном лишавању пословне способности за волонтера који је дјелимично лишен пословне способности, осим у случају када уговор остаје на снази у дијелу у којем волонтирање не прелази обим пословне способности волонтера;
- c) кад волонтирање прелази обим пословне способности волонтера, а на захтјев волонтера или организатора волонтирања;
- d) смрћу волонтера;
- e) кад организатор волонтирања престане дјеловати без правног наследника;
- f) истеком рока на који је уговор закључен или испуњењем уговора;
- g) једностраним раскидом волонтера, односно лица која га издржавају или законски заступају, осим када би то изазвало непосредну и тренутну штету организатору волонтирања, корисницима волонтирања или трећим лицима, уколико овим законом није другачије одређено;
- h) из других разлога одређених уговором о волонтирању;
- i) у другим случајевима одређеним овим законом и
- j) споразумним раскидом.

Члан 22.

(Раскид уговора о волонтирању)

Организатор волонтирања може раскинути уговор о волонтирању:

- a) кад престане потреба за волонтирањем;
- b) кад није у могућности да обезбиди услове за даље волонтирање;
- c) кад утврди да волонтер не испуњава уговорене обавезе;
- d) кад волонтер својим активностима угрожава корисника волонтирања;
- e) у случајевима кршења допунских етичких правила донесених за поједине облике волонтирања и
- f) кад се испуни услов одређен уговором о волонтирању.

ДИО ПЕТИ - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ВОЛОНТЕРА И ОРГАНИЗАТОРА ВОЛОНТИРАЊА

Члан 23. (Права волонтера)

- (1) Волонтер има право:
- a) на писану потврду о волонтирању;
 - b) на упознавање с етичким нормама битним за поједини облик волонтирања;
 - c) на одговарајућу едукацију с циљем побољшања квалитета обављених активности и пружених услуга, а нарочито ако то захтијева природа волонтерских активности и услуга које се пружају;
 - d) на стручну помоћ и подршку током волонтирања;
 - e) на упознавање са условима волонтирања, активностима које ће обављати, услугама које ће пружати и правима која му припадају на основу овог закона и других прописа као и општих аката организатора волонтирања;
 - f) на надокнаду уговорених трошкова насталих у вези с волонтирањем;
 - g) на одговарајуће и безбједне услове рада у складу с природом волонтерских активности које обавља;
 - h) на заштитну опрему у складу с природом волонтерских активности које обавља и услуга које пружа;
 - i) да упозна опасности које су у вези са специфичним обликом волонтирања које обавља;
 - j) на дневни одмор у уговореном трајању;
 - k) на заштиту приватности и личних података и
 - l) да учествује у одлучивању о питањима у вези с волонтирањем у складу с могућностима организатора волонтирања и облика волонтирања.
- (2) Оправдано одсуство с волонтирања не може бити разлог за губитак било којег права волонтера.
- (3) Посебна права волонтера која нису одређена овим законом могу се одредити уговором о волонтирању.

Члан 24. (Обавезе волонтера)

- (1) Волонтер је обавезан да:
- a) волонтира у складу са стручним прописима и упутствима организатора волонтирања;
 - b) чува службену тајну и повјерљиве и личне податке о организатору или кориснику волонтирања и
 - c) одбије волонтирање које је супротно овом закону.
- (2) Обавеза волонтера је да извршава упутства организатора волонтирања, осим упутства у вези с волонтирањем које је:
- a) опасно по живот и здравље волонтера или других лица;
 - b) морално неприхватљиво за волонтера и
 - c) у супротности с уговором о волонтирању.
- (3) Ако извршавање упутства може узроковати штету волонтеру, корисницима волонтирања или трећим субјектима, волонтер је дужан на то упозорити организатора волонтирања.

(4) Волонтер не одговара за проузроковану штету, ако је претходно упозорио организатора волонтирања на такву могућност.

Члан 25.
(Обавезе организатора волонтирања)

- (1) Организатор волонтирања обавезан је да:
- a) обезбиједи волонтеру заштиту током обављања волонтерског рада прописану Законом о раду и другим подзаконским прописима који регулишу област заштите на раду;
 - b) поштује права волонтера;
 - c) изврши уговорене обавезе према волонтерима;
 - d) обезбиједи услове за поштовање права волонтера;
 - e) изда волонтеру писану потврду о волонтирању те у њу упише податке у складу с чланом 27. овог закона;
 - f) обезбиједи материјале и средства за обављање волонтерских активности;
 - g) обезбиједи исплату уговорених трошкова волонтеру;
 - h) обезбиједи волонтеру тајност личних података и заштиту приватности и
 - i) обезбиједи друге услове и поштује права прописана овим законом.
- (2) Организатор волонтирања обавезан је да волонтера осигура од професионалне болести и посљедица несреће на послу у случају:
- a) волонтирања у условима опасним по живот и здравље волонтера и
 - b) кад је тако уговорено.

Члан 26.
(Извјештај о волонтирању)

- (1) На захтјев Министарства организатор волонтирања дужан је доставити извјештај о обављеним активностима и услугама одређеним овим законом.
- (2) Организатори волонтирања дужни су једном годишње доставити Министарству извјештај о свим волонтерским активностима, који садржи податке о волонтерима и броју сати који су уложени у волонтерске активности, а посебно о броју малољетних волонтера и њиховим активностима.
- (3) Поступак и услови за извршење обавеза организатора волонтирања утврђених чл. 25. и 26. овог закона биће прописани Правилником о обавезама организатора волонтирања који доноси министар уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине.
- (4) Министарство води Регистар организатора волонтирања и волонтера.

Члан 27.
(Потврда о волонтирању)

- (1) Потврда о волонтирању садржи: личне податке о волонтеру, податке о времену волонтирања, кратак опис волонтерских активности те остале специфичности појединог облика волонтирања.
- (2) Потврда о волонтирању, осим података из става (1) овог члана, садржи потпис лица

овлашћеног за заступање организатора волонтирања, те печат организатора волонтирања којим се гарантује тачност наведених података.

(3) Потврду о волонтирању издаје организатор волонтирања на захтјев волонтера.

Члан 28. (Накнада штете)

(1) Волонтер који у вријеме волонтирања намјерно или из крајње непажње узрокује штету корисницима волонтирања, организатору волонтирања или трећим субјектима дужан је надокнадити штету у складу с општим прописима облигационог права.

(2) Организатор волонтирања за штету коју волонтер проузрокује корисницима волонтирања или трећим субјектима у вријеме волонтирања одговара по принципу објективне одговорности, осим ако докаже да су постојали разлози који искључују његову одговорност.

(3) Организатор волонтирања који је надокнадио штету кориснику волонтирања или трећем субјекту има право на регресни захтјев од волонтера, ако се докаже да је волонтер штету проузроковао намјерно или из крајње непажње.

Члан 29. (Надзор)

(1) Тијело надлежно за провођење овога закона је Министарство.

(2) Министарство обавља сљедеће послове:

- a) обезбјеђује провођење овога закона и других прописа који проистичу из овог закона;
- b) прати стање у подручју волонтерства те предлаже предузимање одговарајућих мјера;
- c) прикупља податке о броју организатора волонтирања, броју волонтера у Босни и Херцеговини и броју држављана Босне и Херцеговине који волонтирају у иностранству, као и друге податке на основу годишњих извјештаја организатора волонтирања;
- d) предузима друге мјере и послове ради развоја волонтерства и провођења овога закона.

ДИО ШЕСТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30. (Прекршаји)

(1) Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се организатор волонтирања за прекршај, ако:

- a) не изврши обавезе из чл. 25. и 26. овог закона;
- b) одбије да упише податке које је обавезан уписати у потврду о волонтирању из члана 27. овог закона и
- c) у потврду о волонтирању упише неистините податке.

(2) Ако су прекршаји из става (1) овог члана учињени према малољетницима или лицима потпуно или дјелимично лишеним пословне способности, износ новчане казне се удвостручује.

(3) Новчаном казном у износу од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ те одузимањем оствареног профита казниће се правни субјект који поступа противно члану 11. овог закона.

(4) Новчаном казном у износу од 2.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се организатор волонтирања који поступа противно чл. 9, 10. и 11. овог закона.

ДИО СЕДМИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 31.

(Примјена општих прописа облигационог права)

На облике волонтирања, који нису уређени овим законом, те на односе из уговора о волонтирању који нису уређени овим законом супсидијарно се примјењују општи прописи облигационог права.

Члан 32.

(Подзаконски акти)

Министар ће у року шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети подзаконске акте из члана 17. став (4) и члана 26. став (3) овог закона и друге подзаконске акте неопходне за провођење овог закона.

Члан 33.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ, број _____ /13

Сарајево _____ 2013. године

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни основ

Уставни основ за доношење Закона о волонтирању Босне и Херцеговине садржан је у члану IV тачка 4. а) Устава Босне и Херцеговине, којим је прописано да је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за доношење закона.

Такође, члан II 1. Устава Босне и Херцеговине прописује да ће Босна и Херцеговина и оба ентитета обезбиједити највиши ниво међународнопризнатих људских права и основних слобода.

На облике волонтирања који нису уређени овим законом, те на односе из уговора о волонтирању који нису уређени овим законом супсидијарно се примјењују општи прописи облигационог права.

2. Разлози за доношење Закона

Волонтирање, као облик пружања услуга другом субјекту добровољно и без накнаде, има све већу улогу у модерним друштвима. Волонтирањем грађани пружају помоћ онима којима је помоћ потребна, или заједници у којој живе, а у исто вријеме развијају своју личност, пословне и професионалне потенцијале, те придоносе општем добру. Волонтери и волонтирање су једно од кључних обиљежја трећег (непрофитног) сектора.

Када је ријеч о Босни и Херцеговини, волонтерски рад има веома значајну улогу у послеријатној обнови и изградњи земље. Ово се посебно односи на области повратка избјеглица, заштите човјекове околине, надгледања избора, враћања међунационалног повјерења и толеранције, изградње демократског и грађанског друштва итд.

Нажалост, упркос њиховом друштвеном значају, волонтер и волонтирање нису признати као правна категорија у Босни и Херцеговини. Једина призната категорија "волонтера" су стажисти – приправници који су регулисани прописима о радним односима, иако се они не могу сматрати волонтерима у смислу овог закона, зато што је стажирање обавезни предуслов за полагање државног испита, који је прописан за одређена занимања.

На другој страни, ни прописи о облигационим односима, посебно одредбе уговора о дјелу, не пружају одговарајући правни основ за ангажовање волонтера. Наиме, предмет уговора о дјелу (извођење одређеног задатка) разликује се од уговора о вршењу волонтерских услуга, чији је предмет вршење добровољног рада. Осим тога, битан елемент уговора о дјелу је плаћање накнаде извршиоцу за обављени посао.

Значај волонтирања препознала је Генерална скупштина Уједињених нација (УН) усвојивши Резолуцију бр. 56/38 (2001) и Резолуцију бр. 57/106 (2002), које наглашавају допринос волонтирања и других облика грађанског учешћа у економско-социјалном развоју држава чланица и посебно истичу улогу волонтирања као неизоставне компоненте било које стратегије усмјерене на елиминисање сиромаштва, подстицање одрживог развоја, унапређења здравствене заштите, превенције и уклањања посљедица природних катастрофа, те превазилажења свих облика друштвеног искључења и дискриминације. УН је 2001. годину прогласио Међународном годином волонтера (Документ 8917), а 5. децембар проглашен је Међународним даном волонтера, те су покренуте разне иницијативе за промовисање волонтеризма. Резолуција Генералне

скупштине УН-а 56/38 (2002) препоручује државама стварање "потпицајних фискалних, законских и других оквира, укључујући оне који се односе на организације које се баве волонтирањем", увођење законодавства, порезних олакшица и субвенција, те олакшавање успостављања партнерских односа у вези с волонтирањем у грађанском друштву.

Важност волонтирања препозната је и у Европској унији. У одредбама Декларације бр. 38., која је припојена Амстердамском уговору Европске уније из 1999. године, наводи се важан допринос волонтерства у развоју социјалне солидарности. Истиче се да ће Унија подстицати европску димензију волонтерских организација, посебно наглашавајући размјену информација и искустава, као и учешће младих и старих у волонтерском раду.

Препоруком Савјета Европе НО Р (94) 4 препоручује се државама да дефинишу волонтирање на државном нивоу, наглашавајући његове образовне аспекте и значај за друштво.

Препоруком Савјета Европе 1496 (2001.) „Побољшање положаја и улоге волонтера у друштву“ препознаје се улога и вриједност волонтеризма, тражи се препознавање и укидање свих препрека које могу спријечити лице у волонтерским активностима, те усвајање и промовисање политичких и законодавних рјешења која ће подстицати волонтирање. Савјет Европе је 2000. године израдио Конвенцију о промоцији дугорочних међународних волонтерских услуга младих волонтера (ЕТС бр. 175), којом се регулише правни статус младих волонтера (у доби између 18 и 25 година) који желе волонтирати у иностраној држави у периоду од три до 12 мјесеци. Година

2011. проглашена је „Годином волонтирања“ у Европској унији те се од земаља чланица, кандидата и потенцијалних кандидата очекује да промовишу волонтеризам као веома користан и значајан сегмент друштва.

Уважавајући све већи значај волонтирања, многе земље приступиле су изради одговарајућег правног оквира који би подстицао волонтерске активности. Тако су одговарајући закони о правном статусу волонтера донесени у Италији 1991. године, Шпанији 1996. године, САД-у 1997. године, Португалу и Бразилу 1998. године, Француској 2001. године. И нове чланице Европске уније, на примјер Пољска, Чешка и Мађарска, такође су својим прописима ближе регулисале статус волонтера.

Република Српска је 2008. године донијела Закон о волонтирању („Службени гласник Републике Српске“, број 73/08), Федерација Босне и Херцеговине 2012. године („Службене новине Федерације БиХ“, број 110/12), док Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине нема такав закон.

Приликом израде овог закона руководили смо се сљедећим начелима: начелом забране дискриминације волонтера и корисника волонтирања, односно једнаких могућности за све субјекте, начелом заштите корисника волонтирања, начелом забране искориштавања волонтера, начелом заштите малољетних волонтера, начелом образовања о волонтеризму, начелом заштите лица дјелимично и потпуно лишених пословне способности, начелом бесплатности волонтирања, начелом добровољности и солидарности те начелом транснационалности волонтирања.

Током израде овог закона коришћена су Јединствена правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине.

Овим законом уређена су сљедећа питања:

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Одредбама чланова 1.–7. дефинишу се предмет и основни појмови у вези с волонтирањем, појам и значај волонтирања, организатора и корисника волонтирања, те шта се сматра волонтирањем, а шта не.

ДИО ДРУГИ - ОСНОВНА НАЧЕЛА ВОЛОНТИРАЊА

Одредбом члана 8. регулисана је забрана дискриминације волонтера и корисника волонтирања по било којем основу.

Одредбом члана 9. регулисана је заштита корисника волонтирања.

Одредбом члана 10. забрањује се искоришћавање волонтера.

Одредбама чланова 11.-13. регулише се могућност и заштита волонтирања малолетних лица, лица дјелимично лишених пословне способности, забрана волонтирања лица потпуно лишених пословне способности, те улога и значај образовања о волонтеризму.

Одредбама чланова 14.-15. прописује се бесплатност волонтирања и одређује које накнаде трошкова се не сматрају новчаном накнадом или имовинском користи, те да се волонтирање обавља добровољно из разлога солидарности.

Одредбом члана 16. дефинише се статус међународног волонтера у Босни и Херцеговини и уводи начело транснационалности волонтирања, које подразумијева право лица која нису држављани Босне и Херцеговине да волонтирају на територији Босне и Херцеговине, те изједначавање у правима и обавезама међународних волонтера и волонтера држављана Босне и Херцеговине.

ДИО ТРЕЋИ - ДРЖАВНА НАГРАДА ЗА ВОЛОНТИРАЊЕ

Одредбом члана 17. утврђују се даваоци и критеријуми за додјелу Државне награде за волонтирање која је највише признање које Министарство правде Босне и Херцеговине додјељује за волонтирање, допринос промовисању волонтирања и друге волонтерске активности.

ДИО ЧЕТВРТИ - УГОВОР О ВОЛОНТИРАЊУ

Одредбама чланова 18.-22. регулише се садржај и форма уговора о волонтирању који закључују волонтер и организатор волонтирања, те престанак и раскид уговора о волонтирању.

ДИО ПЕТИ - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ВОЛОНТЕРА И ОРГАНИЗАТОРА ВОЛОНТИРАЊА

Одредбама чланова 23.-27. регулишу се права и обавезе волонтера те обавезе организатора волонтирања.

Одредбом члана 28. регулисане су обавезе у погледу накнаде штете настале приликом волонтирања.

Одредбом члана 29. регулисано је ко врши надзор над примјеном овог закона.

ДИО ШЕСТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Одредбом члана 30. прописане су казнене одредбе.

ДИО СЕДМИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Одредбом члана 31. регулисана је супсидијарна примјена Закона о облигационим односима на односе који нису уређени овим законом.

Одредбом члана 32. прописана је обавеза министра да у року шест мјесеци од дана ступања на снагу донесе подзаконске акте неоподне за провођење овог закона.

Одредбом члана 33. регулисано је ступање на снагу овог закона.

3. Усклађеност прописа са европским законодавством

Закон о волонтирању Босне и Херцеговине заснива се на принципима утврђеним ратификованим међународним конвенцијама у овој области: Општом декларацијом ОУН о људским правима (1948.), Међународним пактом о економским, социјалним и

културним правима (1966.) и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода (2004.), као и на документима Уједињених нација, Савјета Европе и Европске уније, којима се промовише волонтирање и подстичу државе да подрже волонтерске активности.

Тековине права Европске уније цијењене су и поштоване, те као такве и уграђене у текст закона, с обзиром на процес приближавања придруживања Босне и Херцеговине Европској унији и њеном *acquis communautaire*.

4. Проведбени механизми и начин обезбјеђења поштовања прописа

Проведбени механизми и начин обезбјеђивања поштовања овог закона предвиђени су самим законом. Министар правде Босне и Херцеговине ће у законом предвиђеном року донијети подзаконске акте. Надзор над примјеном овог закона и подзаконских аката донесених на основу овог закона, условима и начином волонтирања вршиће Министарство правде Босне и Херцеговине.

5. Финансијска средства за провођење Закона

Имплементација Закона о волонтирању Босне и Херцеговине не захтијева средства Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.

Средства за имплементацију овог закона обезбијеђена су у оквиру буџета институције.

6. Јавне консултације

У складу са одредбама члана 6. Правила за консултације у изради правних прописа („Службени гласник БиХ“, број 81/06), Преднацрт закона о волонтирању Босне и Херцеговине је у смислу консултација, а након утврђивања текста Преднацрта, постављен на веб страници Министарства правде Босне и Херцеговине, ради доставе коментара заинтересованих страна у року од 21 дан од дана стављања Преднацрта на веб страницу.

У складу са планираним активностима, имало се у виду да се консултације обаве на што економичнији начин и са што мање трошкова, водећи рачуна и о кадровским капацитетима.

Јавне консултације у вези с Преднацртом закона о волонтирању Босне и Херцеговине обављене су у периоду од 03.09.2012. године до 03.10.2012. године.

У том периоду на текст Преднацрта пристигли су коментари од Института за развој младих „КУЛТ“, чије сугестије и коментари су дјелимично уврштени у одредбе Преднацрта закона.

7. Прибављена мишљења

Након упућивања Нацрта закона о волонтирању БиХ ради прибављања мишљења, а прије достављања Нацрта закона Савјету министара БиХ и ради утврђивања Приједлога закона, Министарство правде Босне и Херцеговине прибавило је мишљења надлежних институција, и то: Канцеларије за законодавство, број: 01-02-728/12 од 22.10.2012. године; Дирекције за европске интеграције, број: 03/А-06-2-ЦЈ-1657-2/12 од 31.10.2012. године и Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број: 05-02-2-8440-2/12 од 01.11.2012. године.